

**Predmet C-55/20****Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.  
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

31. siječnja 2020.

**Sud koji je uputio zahtjev:**

Sąd Dyscyplinary Izby Adwokackiej w Warszawie (Poljska)

**Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:**

24. siječnja 2020.

**Žalitelj:**

Ministerstwo Sprawiedliwości

**Druga stranka u postupku:**R.G.**Predmet glavnog postupka**

Žalba Ministra Sprawiedliwości (ministar pravosuđa, Poljska) protiv rješenja od 8. kolovoza 2019. o obustavi stegovne istrage u predmetu protiv odvjetnika R.G.-a.

**Predmet i pravna osnova prethodnih pitanja**

- Primjena odredbi poglavlja III. Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu, uključujući njezin članak 10. stavak 6., na stegovne postupke protiv odvjetnikâ i stranih odvjetnika upisanih u imenik odvjetničke komore
- Ispitivanje žalbe u kasacijskom postupku koje provodi sud koji se ne smatra neovisnim i nepristranim sudom u smislu članka 47. Povelje
- Pravo Prokuratora Generalnog (glavni državni odvjetnik, Poljska) i Rzecznika Praw Obywatelskich (pučki pravobranitelj, Poljska) na podnošenje žalbe u kasacijskom postupku protiv odluka stegovnog suda za odvjetnike.

## Prethodna pitanja

1. Primjenjuju li se odredbe poglavlja III. Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (u daljnjem tekstu: **Direktiva o uslugama**), uključujući njezin članak 10. stavak 6., na postupak u pogledu stegovne odgovornosti odvjetnikâ i stranih odvjetnika upisanih u imenik odvjetničke komore u okviru kojeg se odvjetnika može kazniti novčanom kaznom, suspendirati u obavljanju odvjetničke djelatnosti ili isključiti iz odvjetničke komore, a stranom se odvjetniku može odrediti novčana kazna, suspendirati njegovo pravo na pružanje pravne pomoći u Republici Poljskoj ili zabraniti pružanje pravne pomoći u Republici Poljskoj? U slučaju potvrdnog odgovora, primjenjuju li se odredbe Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: **Povelja**), uključujući njezin članak 47., na gore navedeni postupak koji se vodi pred stegovnim sudovima za odvjetnike u predmetima u kojima se ne može podnijeti nijedan pravni lijek pred državnim sudovima ili u kojima se protiv tih odluka može podnijeti samo izvanredan pravni lijek kao što je žalba u kasacijskom postupku pred Sądom Najwyższym (Vrhovni sud, Poljska), kao i u predmetima u kojima su svi relevantni elementi ograničeni na samo jednu državu članicu?
2. Treba li u predmetu u postupku iz prvog prethodnog pitanja, u kojem je za ispitivanje žalbe u kasacijskom postupku protiv odluke ili rješenja stegovnog suda za odvjetnike ili žalbe protiv odluke o odbijanju prihvaćanja takve žalbe u kasacijskom postupku prema važećim nacionalnim propisima nadležno tijelo koje taj sud, na temelju ocjene koju je iznio Sąd Najwyższy (Vrhovni sud) u presudi od 5. prosinca 2019., broj spisa III PO 7/18, ne smatra neovisnim i nepristranim sudom u smislu članka 47. Povelje, izuzeti iz primjene nacionalne odredbe kojima se utvrđuje nadležnost tog tijela, a stegovni sud za odvjetnike mora tu žalbu u kasacijskom postupku ili žalbu podnijeti pravosudnom tijelu koje bi bilo nadležno da ga navedene odredbe u tome ne sprječavaju?
3. Može li (ili treba li) stegovni sud za odvjetnike, u predmetu u postupku iz prvog prethodnog pitanja u kojem, prema mišljenju tog suda, ni glavni državni odvjetnik ni pučki pravobranitelj ne mogu podnijeti žalbu u kasacijskom postupku protiv odluke ili rješenja stegovnog suda za odvjetnike, u skladu sa stajalištem koje je:
  - (a) protivno stajalištu koje je u Uchwali składu 7 sędziów z dnia 27 listopada 2019 r. (odluka Vijeća sedam sudaca od 27. studenoga 2019.), oznaka spisa II DSI 67/18, iznijela Izba Dyscyplinarna Sąda Najwyższego (stegovno vijeće Vrhovnog suda, Poljska), odnosno tijelo koje je prema važećim nacionalnim propisima

nadležno za ispitivanje žalbe protiv odluke o odbijanju žalbe u kasacijskom postupku, ali koje stegovni sud za odvjetnike na temelju ocjene koju je iznio Sąd Najwyższy (Vrhovni sud) u presudi od 5. prosinca 2019., broj spisa III PO 7/18, ne smatra neovisnim i nepristranim sudom u smislu članka 47. Povelje,

- (b) u skladu sa stajalištem koje je ranije iznijela Izba Karna Sąda Najwyższego (kazneno vijeće Vrhovnog suda, Poljska), odnosno pravosudno tijelo koje bi bilo nadležno za ispitivanje takve žalbe da ga navedene odredbe u tome ne sprječavaju,

zanemariti stajalište koje je iznijela Izba Dyscyplinarna Sąda Najwyższego (stegovno vijeće Vrhovnog suda)?

- 4. Je li na stegovnom sudu za odvjetnike u postupku iz trećeg pitanja, ako mu je ministar pravosuđa podnio žalbu, a:

- (a) jedan od elemenata koji, prema mišljenju Sąda Najwyższego (Vrhovni sud) iznesenom u presudi od 5. prosinca 2019., broj spisa III PO 7/18, i mišljenju stegovnog suda za odvjetnike, opravdava zaključak da Izba Dyscyplinarna Sąda Najwyższego (stegovno vijeće Vrhovnog suda), odnosno tijelo navedeno u točki (a) trećeg pitanja, nije neovisan i nepristrani sud u smislu članka 47. Povelje, jest utjecaj izvršne vlasti, uključujući upravo ministra pravosuđa, na sastav tog tijela,

- (b) dužnost glavnog državnog odvjetnika koji bi, prema stajalištu koje je iznijela Izba Dyscyplinarna Sąda Najwyższego (stegovno vijeće Vrhovnog suda), odnosno tijelo navedeno u točki (a) trećeg pitanja, trebao biti ovlašten za podnošenje žalbe u kasacijskom postupku protiv rješenja donesenog u žalbenom postupku, ali prema mišljenju Izbe Karne Sąda Najwyższego (kazneno vijeće Vrhovnog suda), odnosno tijela navedenog u točki (b) trećeg pitanja, i stegovnog suda za odvjetnike on za to nije ovlašten, na temelju zakona obavlja upravo ministar pravosuđa,

da ne ispita žalbu, ako samo na taj način može osigurati usklađenost postupka s člankom 47. Povelje, a osobito izbjeci zadiranje tijela koje nije neovisan i nepristrani sud u smislu te odredbe u taj postupak?

### **Navedene odredbe prava Unije**

Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu: članak 10. stavak 6.

Povelja o temeljnim pravima: članak 47.

## Navedene odredbe nacionalnog prava

Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Zakon od 26. svibnja 1982. o odvjetnicima) (u daljnjem tekstu: Zakon o odvjetnicima): članak 11. stavak 2., članak 39. točka 1., članak 40. točke 1. i 2., članak 51., članak 54. stavak 1., članak 56. točke 1. i 3., članak 63., članak 80., članak 81. stavak 1., članak 82. stavak 2., članak 86., članak 88.a točke 1. i 4., članak 89., članak 91., članak 91.a stavak 1., članak 91.b, članak 91.c, članak 95.n;

Ustawa z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Zakon od 5. srpnja 2002. o pravnoj pomoći koju strani odvjetnici pružaju na području Republike Poljske) (u daljnjem tekstu: Zakon o uslugama stranih odvjetnika): članak 4. stavak 1., članak 10. stavci 1. i 2.;

Kodeks postępowania karnego (Zakonik o kaznenom postupku) (u daljnjem tekstu: Zakonik o kaznenom postupku): članak 100. stavak 8., članak 521.;

Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Zakon od 28. siječnja 2016. o državom odvjetništvu) (u daljnjem tekstu: Zakon o državnom odvjetništvu): članak 1. stavak 2.;

Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Zakon od 8. prosinca 2017. o Vrhovnom sudu) (u daljnjem tekstu: Zakon o Vrhovnom sudu): članak 24., članak 27. stavak 1. točka 1. podtočka (b) prva alineja.

## Kratak prikaz činjeničnog stanja i postupka

- 1 Rzecznik Dyscyplinary Izby Adwokackiej w Warszawie (dužnosnik za stegovni postupak Odvjetničke komore u Varšavi, Poljska) zaprimio je 8. kolovoza 2017. dopis Prokuratora Krajowego – Pierwszego Zastępcy Prokuratora Generalnego (prvi zamjenik glavnog državnog odvjetnika, Poljska) (u daljnjem tekstu: glavni državni odvjetnik) od 20. srpnja 2017. sa zahtjevom za pokretanje stegovnog postupka protiv odvjetnika R.G.-a. Prema mišljenju tog tijela, izjave odvjetnika R.G.-a koje je dao 10. i 11. listopada 2016., u kojima je komentirao hipotetsku mogućnost da njegov klijent D.T., predsjednik Europskog vijeća, bude optužen za počinjenje kaznenog djela, a kojima je prekoračio granicu slobode govora odvjetnika, mogle bi predstavljati kazneno djelo prijetnje i stegovnu povredu.
- 2 Rješenjem od 7. studenoga 2017. dužnosnik za stegovni postupak Odvjetničke komore u Varšavi odbio je pokretanje stegovne istrage. Navedeno rješenje ukinuto je 23. svibnja 2018. rješenjem Suda Dyscyplinarnog Izby Adwokackiej w Warszawie (stegovni sud Odvjetničke komore u Varšavi, Poljska) (u daljnjem tekstu: stegovni sud) zbog žalbe koju je podnio glavni državni odvjetnik, a predmet je proslijeđen dužnosniku za stegovni postupak. Rješenjem od 18. lipnja 2018. dužnosnik za stegovni postupak pokrenuo je stegovnu istragu o prekoračenju granice slobode govora koje je 10. i 11. listopada 2016. počinio

odvjetnik R.G. Rješenjem od 28. studenoga 2018. dužnosnik za stegovni postupak prekinuo je istragu jer je utvrdio da djelo ne predstavlja stegovnu povredu. Stegovni je sud povodom žalbi glavnog državnog odvjetnika i ministra pravosuđa 13. lipnja 2019. ukinuo to rješenje, a predmet je vraćen dužnosniku za stegovni postupak na ponovno ispitivanje. Rješenjem od 8. kolovoza 2019. dužnosnik za stegovni postupak ponovno je prekinuo stegovnu istragu protiv odvjetnika R.G.-a. Glavni državni odvjetnik i ministar pravosuđa podnijeli su žalbe protiv tog rješenja.

- 3 Stegovni sud sada (možda) ispituje žalbu ministra pravosuđa; međutim, kada je riječ o žalbi glavnog državnog odvjetnika, dužnosnik za stegovni postupak odbio ju je odlukom od 30. kolovoza 2019., ali tu je odluku 10. prosinca 2019. ukinuo stegovni sud; dužnosnik još nije proslijedio navedenu žalbu stegovnom sudu.

### **Kratak prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku**

- 4 Stegovni sud koji odlučuje u ovom predmetu smatra da je ovlašten uputiti prethodno pitanje Sudu Europske unije. Ovlašten je to učiniti kao sud u smislu članka 267. UFEU-a jer je zakonom ustanovljeno tijelo, stalan je, neovisan u pogledu odlučivanja (članak 89. stavak 1. Zakona o odvjetnicima), rješava sporove, prilikom odlučivanja o zahtjevima dužnosnika za stegovni postupak za kažnjavanje odvjetnika i žalbama protiv odluka dužnosnika o odbijanju pokretanja ili obustavi stegovne istrage primjenjuje odredbe Zakona o odvjetnicima i Zakonika o kaznenom postupku, njegove su odluke obvezujuće i prisilno izvršive, djeluje na zahtjev stranaka, a ne po službenoj dužnosti i obvezan je primjenjivati zakonske odredbe. Osim toga, obvezan je uputiti zahtjev za prethodnu odluku kao sud posljednjeg stupnja u smislu članka 267. UFEU-a.

#### *Prvo pitanje – Direktiva o uslugama*

- 5 Stegovni sud dvoji u pogledu tumačenja odredbi Direktive o uslugama, točnije, o tome primjenjuju li se odredbe poglavlja III. te direktive na postupke u pogledu stegovne odgovornosti odvjetnikâ i stranih odvjetnika upisanih u imenik odvjetničke komore, čak i ako su svi relevantni elementi ograničeni na samo jednu državu članicu. To je pitanje relevantno za donošenje odluke u predmetu. Ako se odredbe poglavlja III. Direktive o uslugama primjenjuju na postupke u pogledu stegovne odgovornosti odvjetnikâ i stranih odvjetnika upisanih u imenik odvjetničke komore, ti su postupci obuhvaćeni pravom Unije i na njih se primjenjuju odredbe Povelje, osobito njezin članak 47., i kada se vode pred stegovnim sudovima za odvjetnike i kada se vode ili bi se mogli voditi pred sudovima ili drugim državnim tijelima povodom osporavanja odluka stegovnih sudova za odvjetnike. U tom je slučaju na stegovnom sudu obveza koja proizlazi iz prava Unije, odnosno da osigura da se u postupku koji se pred njim vodi poštuje standard poštenog suđenja iz te odredbe.

- 6 Stegovni sud smatra da na navedeno pitanje treba odgovoriti potvrdno. Pravna pomoć koju pružaju odvjetnici sa sjedištem na području Unije nedvojbeno je obuhvaćena područjem primjene članka 2. stavka 1. Direktive o uslugama jer predstavlja uslugu koju pruža pružatelj usluge s poslovnim nastanom u državi članici, a osobito zato što su odvjetnici, u smislu poljskog prava, poduzetnici i obavljaju gospodarsku djelatnost. Osim toga, pravna pomoć koju pružaju odvjetnici nije obuhvaćena ni jednim od izuzeća iz članka 2. stavka 2. točaka (a) do (l) Direktive. Prema mišljenju stegovnog suda, sustav upisa i brisanja iz imenika odvjetničke komore predstavlja „sustav ovlašćivanja” u smislu članka 4. stavka 6. Direktive o uslugama. Jedan od elemenata tog sustava jest i stegovni postupak za odvjetnike jer stegovni sudovi za odvjetnike u okviru tog postupka *de facto* mogu suspendirati odluku o ovlaštenju za obavljanje odvjetničke djelatnosti (izricanjem kazne kojom se suspendira obavljanje odvjetničke djelatnosti ili pravo na pružanje pravne pomoći na području Republike Poljske) ili je ukinuti, i to s učinkom od najmanje deset godina (izricanjem kazne isključenja iz Odvjetničke komore ili zabrane pružanja pravne pomoći na području Republike Poljske). U trenutku nastanka pravomoćnosti odluke stegovnog suda odvjetnik ili strani odvjetnik privremeno ili trajno gube pravo na pružanje usluga. To je zapravo ukidanje ovlaštenja u smislu članka 10. stavka 6. Direktive.
- 7 Prema mišljenju stegovnog suda, primjena odredbi poglavlja III. Direktive o uslugama na predmetne stegovne postupke ne isključuje se ni odredbom njezina članka 3. stavka 1. Naime, odredbe drugih direktiva kojima se uređuju posebni aspekti pristupa i izvođenja djelatnosti koja se sastoji od pružanja pravnih usluga u okviru slobode pružanja usluga ili slobode poslovnog nastana nisu u sukobu s odredbama poglavlja III. U svakom slučaju, čak i kada bi se takav sukob pojavio u pogledu bilo kojeg aspekta uređenog odredbama poglavlja III. Direktive, ne bi se odnosio na cijelo poglavlje. Drugim se direktivama uređuje pružanje usluga pravne pomoći samo u mjeri u kojoj te usluge sadržavaju prekogranični element i kao takve su obuhvaćene slobodom pružanja usluga ili slobodom poslovnog nastana predviđenima Ugovorom. Međutim, područje primjene odredbi poglavlja III. Direktive o uslugama šire je jer obuhvaća i potpuno unutarnje situacije (presuda Suda od 30. siječnja 2018., C-360/15 i C-31/16, *College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amersfoort i Visser Vastgoed Beleggingen BV*). Stoga, barem u odnosu na potpuno unutarnje situacije, primjenu odredbi poglavlja III. Direktive o uslugama ne treba dovoditi u pitanje na temelju njezina članka 3. stavka 1.
- 8 Primjena odredbi poglavlja III. Direktive o uslugama na predmetne postupke pred stegovnim sudovima za odvjetnike ne isključuje se ni člankom 1. stavkom 5. tog akta. U skladu s člankom 86. Zakona o odvjetnicima, stegovni postupak vodi se neovisno o kaznenom postupku. Osim toga, cilj stegovnog postupka zapravo je drukčiji od cilja kaznenog postupka. Stegovni postupak služi osiguravanju djelotvornosti sustava pravnog uređenja pristupa pružanju pravnih usluga. U tom smislu predstavlja element „sustava ovlašćivanja” bez kojeg taj postupak ne bi imao razloga postojati.

*Drugo pitanje – nadležnost za ispitivanje žalbe u kasacijskom postupku ili žalbe protiv odluke o odbijanju žalbe u kasacijskom postupku*

- 9 Drugo se pitanje odnosi na tijelo koje je nadležno za ispitivanje žalbe u kasacijskom postupku protiv odluke stegovnog suda za odvjetnike ili žalbe protiv odluke o odbijanju žalbe u kasacijskom postupku. U skladu s člankom 27. stavkom 1. točkom 1. podtočkom (b) prvom alinejom Zakona o Vrhovnom sudu, predmeti koje ispituje Sąd Najwyższy (Vrhovni sud) u vezi sa stegovnim postupcima koji se vode na temelju Zakona o odvjetnicima u nadležnosti su Izbe Dyscyplinarne Sąda Najwyższyjeg (stegovno vijeće Vrhovnog suda). Pitanje je li Izba Dyscyplinarna Sąda Najwyższyjeg (stegovno vijeće Vrhovnog suda) neovisan i nepristrani sud u smislu članka 47. Povelje već je bilo predmet razmatranja Suda i Sąda Najwyższyjeg (Vrhovni sud). Pozivajući se na presudu Suda od 19. studenoga 2019., C-585/18, C-624/18 i C-625/18, A.K. (Neovisnost Izbe Dyscyplinarne Sąda Najwyższyjeg (stegovno vijeće Vrhovnog suda)) Sąd Najwyższy (Vrhovni sud) utvrdio je u presudi od 5. prosinca 2019., broj spisa III PO 7/18, da Izba Dyscyplinarna Sąda Najwyższyjeg (stegovno vijeće Vrhovnog suda) nije neovisan i nepristrani sud u smislu članka 47. Povelje. Jedan od čimbenika koji je naveo Sąd Najwyższy (Vrhovni sud) na taj zaključak bio je utjecaj izvršne vlasti, a osobito ministra pravosuđa, na sastav tog tijela.
- 10 Čini se da se u tim okolnostima mogu i trebaju izuzeti iz primjene nacionalni propisi kojima se utvrđuje nadležnost Izbe Dyscyplinarne (stegovno vijeće), odnosno članak 27. stavak 1. točka 1. podtočka (b) prva alineja Zakona o Vrhovnom sudu. U tom je slučaju, u skladu s člankom 24. Zakona o Vrhovnom sudu, za odlučivanje o žalbama u kasacijskom postupku i žalbama nadležna Izba Karno Sąda Najwyższyjeg (kazneno vijeće Vrhovnog suda) jer se na stegovne predmete odvjetnikâ primjenjuju odredbe Zakonika o kaznenom postupku. Međutim, Sud treba pojasniti je li navedeni zaključak opravdan i u pogledu toga da navedenu odredbu ne bi trebao izuzeti iz primjene Sąd Najwyższy (Vrhovni sud), nego sam stegovni sud za odvjetnike.
- 11 Budući da je stegovni sud za odvjetnike, u skladu s nacionalnim pravom, nakon objave ili dostave odluke, dužan poučiti sudionike u postupku (a eventualno i ministra pravosuđa) o rokovima i načinu podnošenja pravnog lijeka ili o tome da se pravni lijek ne može podnijeti, stegovni sud želi saznati treba li, s obzirom na presudu Sąda Najwyższyjeg (Vrhovni sud) od 5. prosinca 2019., pri sastavljanju pouke izostaviti sadržaj članka 27. stavka 1. točke 1. podtočke (b) prve alineje Zakona o Vrhovnom sudu i navesti da, ako taj sud utvrdi da se protiv njegove odluke mogu podnijeti, pravne lijekove treba podnijeti Izbi Karnoj Sąda Najwyższyjeg (kazneno vijeće Vrhovnog suda).
- 12 Drugo pitanje postavlja se pod pretpostavkom da je postupak iz prvog pitanja, uključujući ovaj postupak, obuhvaćen područjem primjene Povelje, osobito njezina članka 47. Navedena pretpostavka, odlučujuća za dopuštenost ovog pitanja, bit će ispunjena, kao prvo, u slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje. Kao drugo, prema mišljenju stegovnog suda, može se dvojiti o potpuno unutarnjoj

naravi ovog predmeta jer se odnosi na postupanje odvjetnika R.G.-a koji djeluje u svojstvu zastupnika predsjednika Europskog vijeća, D.T.-a. Kao treće, Sud obvezuje element Unije koji odlučuje o njegovoj nadležnosti, makar samo zbog moguće prekogranične naravi predmeta ili propisa koji se primjenjuju u predmetu. Naime, dovoljno je da poduzetnici iz druge države članice budu zainteresirani za obavljanje djelatnosti koja je pravno uređena u drugoj državi članici (vidjeti presude od 11. lipnja 2015., C-98/14 Berlington i navedenu sudsku praksu; od 1. lipnja 2010., C-570/07 i C-571/07, Blanco Pérez i Chao Gómez; od 19. srpnja 2012., C-470/11, Garkalns; od 15. studenoga 2016., C-268/15, Ullens de Schooten, t. 50.). Osim toga, za zaključak o postojanju elementa Unije i nadležnosti Suda dovoljno je to što među primateljima usluga gospodarske djelatnosti koja je pravno uređena mogu biti osobe iz drugih zemalja članica (presude od 11. lipnja 2015., C-98/14 Berlington i od 15. studenoga 2016., C-268/15 Ullens de Schooten, t. 51.). Naime, nedvojbeno je da među klijentima odvjetnikâ Odvjetničke komore u Varšavi, pa čak i samog odvjetnika R.G.-a, mogu biti osobe iz drugih država članica, a zasigurno ih i ima. Kao četvrto, nadležnost Suda da odgovori na prethodna pitanja u predmetu čiji su svi elementi ograničeni unutar jedne države članice može opravdati okolnost da nacionalno pravo sudu koji je uputio zahtjev nalaže da državljaninu države članice kojoj pripada taj sud omogući korištenje istim pravima kao što su ona koja bi državljanin druge države članice u istoj situaciji imao na temelju prava Unije (presuda od 15. studenoga 2016., C-268/15 Ullens de Schooten, t. 52. i navedena sudska praksa). S obzirom na poljsko pravo, teško bi bilo prihvatiti da se pri ispitivanju stegovnih predmeta stranih odvjetnika iz država članica Unije koji su upisani u imenik odvjetničke komore i odvjetnika koji su državljani tih država ili pružaju usluge osobama iz drugih država članica moraju primjenjivati drugi (viši) standardi, dok bi se drugi (niži) standardi trebali primjenjivati na ostale odvjetnike, odnosno one koji su poljski državljani i zastupaju poljske klijente. Ta vrsta obrnute diskriminacije ne bi bila prihvatljiva u skladu s poljskim pravom.

*Treće pitanje – način odlučivanja o pravu na žalbu u kasacijskom postupku*

- 13 Iz razloga koji su već navedeni u obrazloženju drugog pitanja, treba pojasniti ne samo koje će tijelo biti nadležno za ispitivanje eventualne žalbe u kasacijskom postupku protiv odluke stegovnog suda ili žalbe na odluku o odbijanju žalbe u kasacijskom postupku, nego i postoji li uopće pravo na podnošenje takve žalbe. To je važno zbog sadržaja pouke koju stegovni sud mora dati prilikom objave ili dostave odluke, kao i zbog njegovih daljnjih obveza u slučaju podnošenja žalbe u kasacijskom postupku te zbog moguće potrebe da na drugi način u tom pogledu osigura ispunjavanje standarda koji proizlazi iz članka 47. Povelje. Iz razloga koji su navedeni u t. 12. ovog mišljenja, to je pitanje obuhvaćeno pravom Unije, a za odgovor na to pitanje nadležan je Sud.
- 14 Dvojba stegovnog suda proizlazi iz činjenice da u skladu s dosadašnjim stajalištem koje zastupaju Izba Karna Sąda Najwyższyj (kazneno vijeće Vrhovnog suda), pravna teorija i stegovni sudovi za odvjetnike, u predmetima poput ovog pravo na žalbu u kasacijskom postupku nemaju ne samo stranke, nego

ni glavni državni odvjetnik ni pučki pravobranitelj. Osobito, nemaju pravo ni na takozvanu izvanrednu žalbu u kasacijskom postupku koja je predviđena člankom 521. Zakonika o kaznenom postupku. Stegovni sud također se slaže s tim stajalištem. Međutim, u odluci Vijeća sedam sudaca od 27. studenoga 2019., oznaka spisa II DSI 67/18, donesenoj u drugom predmetu koji se odnosi na odvjetnika R.G.-a, Izba Dysciplinarna Sąda Najwyższyjg (stegovno vijeće Vrhovnog suda) utvrdila je da je u takvim predmetima dopuštena žalba u kasacijskom postupku na temelju članka 521. Zakonika o kaznenom postupku. To bi značilo da u takvim predmetima glavni državni odvjetnik i pučki pravobranitelj mogu podnijeti žalbu u kasacijskom postupku. Stoga stegovni sud dvoji treba li uzeti u obzir navedeno stajalište Izbe Dysciplinarne (stegovno vijeće), koje ga formalno ne obvezuje, ili ono nema nikakvu pravnu vrijednost s obzirom na to da, kako je to već navedeno, u skladu s presudom Sąda Najwyższyjg (Vrhovni sud) od 5. prosinca 2019., broj spisa III PO 7/18, Izba Dysciplinarna Sąda Najwyższyjg (stegovno vijeće Vrhovnog suda) nije neovisan i nepristrani sud u smislu članka 47. Povelje.

*Četvrto pitanje – kako osigurati da predmet ispituje neovisan i nepristrani sud u smislu članka 47. Povelje*

- 15 Stegovni sud u ovom predmetu ne treba ispitati žalbu koju je podnio ministar pravosuđa u svojstvu stranke u postupku, nego kao posebno tijelo na temelju članka 88.a stavka 4. Zakona o odvjetnicima koji ga ovlašćuje da podnese žalbu u svakom predmetu. U skladu s dosadašnjim stajalištem koje zastupaju Izba Karno Sąda Najwyższyjg (kazneno vijeće Vrhovnog suda), pravna teorija i stegovni sudovi za odvjetnike, u takvim predmetima ne može se podnijeti žalba u kasacijskom postupku protiv eventualnog rješenja stegovnog suda o zadržavanju na snazi odluke o obustavi istrage. Međutim, drukčije se stajalište zastupa u odluci Vijeća sedam sudaca od 27. studenoga 2019., oznaka spisa II DSI 67/18, u kojoj se navodi da pravo na žalbu u kasacijskom postupku protiv takve odluke ima glavni državni odvjetnik koji je, u skladu s člankom 1. stavkom 2. Zakona o državnom odvjetništvu, upravo ministar pravosuđa. Pritom je važno da je jedan od čimbenika koji su naveli Sąd Najwyższy (Vrhovni sud) kako bi zaključio da Izba Dysciplinarna Sąda Najwyższyjg (stegovno vijeće Vrhovnog suda) nije neovisan i nepristrani sud u smislu članka 47. Povelje, bio utjecaj izvršne vlasti, uključujući osobito utjecaj ministra pravosuđa (koji je ujedno i glavni državni odvjetnik), na sastav tog tijela.
- 16 S obzirom na sve te elemente, kao i činjenicu da se ovaj predmet, kao i predmet II DSI 67/18, odnose na istog odvjetnika, da je predmet pokrenut na zahtjev prvog zamjenika glavnog državnog odvjetnika, a u njemu se odvjetnika optužuje za njegove izjave o postupanjima državnog odvjetništva, stegovni sud smatra da postoji opasnost da će, čak i ako se primjene mjere iz drugog i trećeg pitanja, odnosno čak i ako stegovni sud prihvati da u ovom predmetu ne postoji pravo na žalbu, a eventualne žalbe na odbijanje prihvaćanja takve žalbe u kasacijskom postupku treba proslijediti Izbi Karnoj Sąda Najwyższyjg (kazneno vijeće Vrhovnog suda), žalbu u kasacijskom postupku koju je podnio glavni državni

odvjetnik (ministar pravosuđa) ispitivati Izba Dyscyplinarna Sąda Najwyższyjeg (stegovno vijeće Vrhovnog suda). Ta opasnost navodi na pitanje kako stegovni sud, ako smatra da ona stvarno postoji, može (ili treba) postupiti kako bi je izbjegao i time osigurao da se u ovom predmetu poštuje standard koji proizlazi iz članka 47. Povelje.

- 17 Postupanje ministra pravosuđa u svojstvu posebnog tijela opravdava razmatranje toga treba li stegovni sud, u slučaju da postoji navedena stvarna opasnost, odlučiti da neće ispitivati tu žalbu iako je ona u skladu s važećim propisima *prima facie* dopuštena. U protivnom bismo se mogli suočiti sa situacijom u kojoj će *de facto* ista osoba koja u jednom slučaju postupa u svojstvu ministra pravosuđa, u drugom u svojstvu glavnog državnog odvjetnika, a u trećem kao osoba koja zapravo ima odlučujući utjecaj na sastav Izbe Dyscyplinarne Sąda Najwyższyjeg (stegovno vijeće Vrhovnog suda) koja mu zatim daje pravo na podnošenje žalbe u kasacijskom postupku koja nije zakonom dopuštena i naposljetku je ispita, svojim postupcima dovesti do toga da se u ovom predmetu ne poštuje zahtjev iz članka 47. Povelje da predmet ispita neovisni i nepristrani sud.